'Minder ambtenaren, meer kwaliteit'

Ambtenaren niet ontslaan, inzet op natuurlijk verloop

ORANJESTAD — Keer op keer waarschuwt het College Aruba financieel toezicht (CAft) dat Aruba een te groot overheidsapparaat heeft en dat de personeelskosten omlaag moeten. Ongeveer de helft van alle jaarlijkse overheidsuitgaven gaat op aan personeel. Gesterkt door het nieuws dat Aruba, op eigen kracht, het afgelopen jaar de tekortnorm heeft gehaald, stelt de regering geen ambtenaren te willen ontslaan. De regering kiest liever voor natuurlijk verloop.

door onze verslaggever
Alex Laclé

"Als je de personele lasten drastisch wilt verlagen, moeten we mensen ontslaan... [dat] doen we niet!" We sturen ze met de VUT (Vervroegde Uittreding, red.) en vervangen ze niet middels personeelsstop. Simpel maar even effectief!" Dat zegt Financiën-minister Angel Bermudez desgevraagd tegen *Amigoe*.

Beheersing personeelskosten

Eind 2015 had de Arubaanse overheid 3979 voltijd werknemers, 237 minder dan in 2014. De personeelsuitgaven daalden in die tijd met 0,6 procent. Gedurende 2015 werd het budget op de post 'personeel' al met 10,5 miljoen florin verhoogd. Volgens het CAft blijkt nu dat deze post alsnog met een miljoen florin overschreden is. Ook op de begroting van dit jaar wordt volgens het College te weinig gedaan aan het terugdringen van de personeelskosten. "De voorziene daling in de personeelskosten, inclusief werkgeversbijdrage, van 6 miljoen florin blijft sterk achter bij de door de regering van Aruba voorgenomen daling van 90 miljoen in 2016 die in het meerjarig saneringspad (MRJ 2014-2018) was opgenomen." Dat schreef het CAft in haar advies over de ontwerpbegroting 2016 eind vorig jaar. Oplossingen voor 'een evenwichtige verduurzaming van de overheidsfinanciën' moeten volgens het College 'niet louter aan de inkomstenkant worden gezocht maar ook terdege aan de uitgavenkant, met name in de beheersing van de personeelskosten'. Vooral de autonome groei hiervan door de verouderde bezoldigings- en loonaanpassingssystematiek drukken volgens het College zwaar op de begroting. Het CAft heeft nog geen reactie gegeven op de ondertussen goedgekeurde Landsbegroting 2016.

Automatismen eruit

Minister Bermudez beaamt dat Aruba veel geld kwijt is aan ambtenaren. De autonome groei van deze kosten wil hij aanpakken door automatismen te verwijderen, ofwel door aanpassing van de bezoldigings- en loonaanpassingssystematiek. Hij verduidelijkt dat de regering is begonnen om personeel jaarlijks te beoordelen als basis voor bevorderingen en (loons) verhogingen. Dit in tegenstelling tot de gebruikelijke jaarlijkse verhoging. Bovendien zegt hij dat er een vergelijkend marktonderzoek loopt naar beloningen in het overheidsapparaat. Daarnaast wordt gewerkt aan een versobering van de wachtgeldregeling en is een vacaturestop van kracht met uitzondering van 'kernfuncties' waarvoor een hbo of hoger niveau is vereist.

Kwaliteit

Het verlagen van de personeelskosten is niet het enige doel van de regering. Bermudez wil ook de kwaliteit van het ambtenarenapparaat verhogen. "We moeten meer met minder doen", zegt hij. Departamento di Recurso Humano (DRH), de personeelsafdeling van de overheid, gaat dit jaar diverse trainingen geven om de dienstverlening te verbeteren. Bovendien is de regering ook bezig met het verzorgen van integriteitstrainingen.

Niet nieuw

De herhaaldelijke waarschuwingen van het College voor verlaging van de kosten voor het overheidsapparaat zijn niet nieuw voor Aruba. Sinds de Status Aparte in 1986 krijgt de regering het dringende advies, onder meer van de Wereldbank, om het topzware overheidsapparaat te verkleinen. Een door voormalig premier Henny Eman (AVP) ingezette bezuinigingsronde, met een afname van 600 tot 800 ambtenaren door een tijdelijke VUT-regeling in de jaren 1986 tot 1988, werd in 1990 na het aantreden van premier Nel Oduber (MEP) bijna geheel tenietgedaan door nieuwe aanstellingen, zo schreef het Nederlandse NRC in april 1990.

Eman, toen oppositieleider, verwierp het nieuwe beleid om het overheidsapparaat ruimer te bemannen. Hij meende dat het streven van zijn kabinet naar *efficiency* overboord is gezet, waardoor de uitgaven onverantwoord stijgen.

De oppositieleider maakte de regering ook het verwijt dat de door hem geïntroduceerde soberheid in het openbaar bestuur werd verlaten. Als 'klein voorbeeld' noemde hij dat ministers zich weer met dienstauto's laten vervoeren, een gewoonte die hij had afgeschaft.